

*Rudy Richardson, lector Diversiteit bij
Stoas Hogeschool*

‘Ik kan niet tegen onrecht’

TEKST EN
FOTOGRAFIE
ton van den born

Sociale rechtvaardigheid. Dat is voor Rudy Richardson, sinds september lector bij de Stoas Hogeschool, het motief om diversiteit te stimuleren. Omgaan met verschillen tussen mensen in plaats van grenzen trekken en uitsluiten. Hij oriënteert zich nu op de wereld van groen onderwijs.

Rudy Richardson, net gestart als lector, ontdekt nog. Zo vertelt hij in de woonkamer van zijn huis in Den Bosch. De cultuursocioloog is een nieuwe wereld ingestapt. Die van studenten en docenten groen onderwijs. “Met de neus in de boter”, zegt hij. “Bij een gastcollege kwam er een student naar me toe die stage liep op een vmbo. Ze zei: ‘Bij mij in de klas zit een Marokkaan. Hoe moet ik daarmee omgaan?’”

Sleutelbegrip

De vraag wat er in het lectoraat moet gebeuren, is een paar weken na de start nog lastig te beantwoorden. De financiering komt uit de Groene plus, vertelt Richardson, een LNV-subsidie van vier jaar voor een hbo-samenwerkingsverband onder leiding van een lector die moet bijdragen aan professionalisering van studenten. Het ministerie heeft vorig jaar geld beschikbaar gesteld voor een zevental Groene-pluslectoren die het kennisniveau op de groene hogescholen moet verhogen, de onderwijskwaliteit verbeteren en de oriëntatie op bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties vergroten.

Kunt u iets zeggen over wat u wilt bereiken als lector?

“Daar is veel discussie over. Je zou een doel kunnen formuleren als: zoveel procent meer culturele diversiteit bij het personeel van de Stoas Hogeschool en zoveel als het gaat om studenten, maar het is iets van de lange adem. In vier jaar ben je niet klaar. Ik praat liever over competenties. Crossculturele competenties. Dat houdt onder andere in dat docenten en studenten zich zodanig vormen dat ze toegerust zijn voor de samenleving zoals die zich ontwikkelt. Het gaat dan om een soort morele professionaliteit, een moreelprofessionele vorming. Verder moet je ook binnen de curricula iets doen. Ik zie bijvoorbeeld kansen in de foodsector. Voeding en gezondheid. Eerder dan in de paardenwereld bijvoorbeeld.”

Diversiteit is voor groen-onderwijsmensen een thema omdat de scholen zo wit zijn. Maar, vindt Richardson, het is ook een thema omdat het zo vanzelfsprekend is: er is geen ontkomen aan. “Je kunt het wel willen ontkennen,” zegt hij, “maar de multiculturele samenleving is er gewoon. Het gaat bij diversiteit dan niet alleen om etnische minderheden, maar ook seksuele geaardheid, religie en gender (man-vrouw). Stad en platteland. Allerlei verschillen. Bovendien,” vervolgt hij, “heeft iedereen een meervoudige

identiteit. Diversiteit? Ik ben het zelf. Ik ben Antilliaan, Nederlander, vader, voetbaltrainer en nu ook nog lector bij de Stoas Hogeschool.”

Identiteit is sowieso een sleutelbegrip in diversiteit. Wie ben ik, waar hoor ik bij? De volgende stap is: hoe geef je vorm aan die identiteit en hoe ga je om met onderlinge verschillen? Dat vraagt om onderlinge waardeoriëntatie, waardeontwikkeling en waardecommunicatie, denkt Richardson. Dat is ook een opdracht van het lectoraat.

Uitsluiting

“Er zijn veel misverstanden over multiculturaliteit”, vervolgt hij. “Niemand weet wat het echt betekent en het wordt nu zelfs haast een scheldwoord. Maar nogmaals: wij zijn gewoon multicultureel. We zijn een mix.” Zo wordt de arbeidsmarkt, waar je vijftig jaar geleden nog vooral de blanke mannelijke kostwinner zag, steeds diverser.

Regelmatig duikt bij diversiteit het begrip burgerschap op: goed kunnen functioneren als burger in de samenleving. “Dat woord heeft met Wilders een verkeerde lading gekregen”, vindt Richardson. In diens politieke wereld gaat het eerder om uitsluiting dan om insluiting. Bij de ecologie van culturele diversiteit, zoals het lectoraat officieel heet, gaat het juist om het waarde-

Dr. Rudy Richardson: “De multiculturele samenleving is er gewoon. Het gaat bij diversiteit niet alleen om etnische minderheden, maar ook om seksuele geaardheid, religie, man-vrouw, stad-platteland”

Lector Rudy Richardson

Rudy Richardson (51) is sinds september van dit jaar lector Diversiteit bij de Stoas Hogeschool; het lectoraat heet officieel: Ecologie van culturele diversiteit in groen onderwijs.

Dr. Richardson studeerde methoden en technieken voor sociaalwetenschappelijk onderzoek in Nijmegen en promoveerde daar ook. Hij heeft jaren onderzoek gedaan en is

universitair docent op de faculteit militaire wetenschappen. Hij zit sinds 1993 bij Defensie. Dat combineert hij nu met het lectoraat, standplaats Ede, tweeënhalve dag

per week. Zijn vader komt uit Aruba en zijn moeder uit Ammerzoden, dicht bij Den Bosch.

ren van verschillen, de kracht van diversiteit, over groeps grenzen heen kijken en leren van elkaar. “Mijn taak is om daar zoveel mogelijk in te verbinden”, vervolgt hij. “En ja, het gaat er inderdaad ook om de ogen te openen van mensen, studenten en docenten, voor die multiculturele situatie en wat dat betekent.” Het betekent oog hebben voor de verschillen tussen mensen, maar er niet verblind door raken.

Initiatieven

De huidige politieke situatie is voor hem reden tot zorg. “Ik ben geschrokken. In het regeerakkoord staat dat de regering afscheid neemt van het diversiteit-*slash* voorkeursbeleid. Dat betekent: geen initiatieven meer op dat terrein, hooguit excuses. Daar word ik verdrietig van, ja.”

Groen is in elk geval een mooi project. En het Life College van Lentiz College is een prachtig initiatief.”

U werkt behalve voor Stoas Hogeschool ook op de Defensie Academie. Kunt u de groenwereld vergelijken met die wereld?

“De situatie wat diversiteit betreft is vergelijkbaar. Ook daar wordt vooral geargumenteed vanuit de arbeidsmarkt, daar een balans creëren. Dat is wel een goed argument om iets aan diversiteit te doen, maar er is nog veel meer. Het gaat ook om ontwikkeling van mensen, om pedagogische vorming van leraren en studenten en om die moreel professionele vorming.”

De aanpak van het lectoraat, kunt u daar iets over zeggen?

“Veel zaken en problemen zijn bloot te leggen via onderzoek. Dat kan met sociaalwetenschappelijke instrumenten die bijvoorbeeld het diversiteitsklimaat in kaart brengen of die de ontwikkeling van de attitude van mensen monitoren. Verder denk ik aan crossculturele competenties. En dan zijn er allerlei initiatieven met de sector, scholen en de overheid om leercentra te ontwikkelen. Daar wil ik bij aansluiten. Er is bijvoorbeeld een discussie over hoe we leerlingen van de stad en van het platteland beter op elkaar kunnen betrekken. De verschillen bijvoorbeeld tussen scholen in Drenthe en in de Randstad. Ook dat is diversiteit.”

Sociale rechtvaardigheid

Er is veel samenwerking met de twee andere Stoas-lectoraten: Kenniscreatie en ecologisch denken (Frank de Jong) en De ecologie van het leren (Manon Ruijters). Onder

meer in een gezamenlijke kenniskring. Een verbindende factor zit in het woord ecologie, bevestigt lector De Jong. “In de zoektocht naar het karakter van de groene lerarenopleiding kwamen we op ecologische intelligentie. Het gaat bij ons immers niet puur om de mens of de omgeving, maar om de interactie daartussen.”

Ongeveer gelijktijdig met de start van dit lectoraat stelde de hogeschool het Stoas United Bachelors Team op. Een activiteit gefinancierd met KKiG-gelden (KKiG staat voor Kies Kleur in Groen). Hierbij wordt geprobeerd een leertraject voor etnische minderheden in te richten waarin zoveel mogelijk praktische en culturele of psychologische barrières worden weggenomen. Richardson doet mee als adviseur.

“Ik zie ernaar uit”, zegt hij in de startfase van zijn lectorschap. “Mijn persoonlijke drijfveer? Ik kan niet tegen onrechtvaardigheid. Diversiteit gaat daarover, om rechtvaardigheid. Omgaan met mensen met al hun verschillen. Mijn drijfveer is altijd die sociale rechtvaardigheid.”

‘Ik praat liever over cross-culturele competenties. Docenten en studenten vormen zich zodanig dat ze toegerust zijn voor de samenleving zoals die zich ontwikkelt’

Wat zijn uw ervaringen totnogtoe in groen onderwijs?

“Toen ik gewezen werd op de vacature dacht ik: misschien is dat wel iets voor mij. Weliswaar wist ik niet wat ‘groen’ was, maar dat ontdek ik langzamerhand. Kies Kleur in